

การจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลงิม อำเภอปง จังหวัดพะเยา

People's Solid Waste Management of Ngim Subdistrict Administrative Organization, Pong District, Phayao Province

ชนิษฐา ทองหล่อ¹
Khanitha Thonglor

บทคัดย่อ (Abstract)

การศึกษาเรื่องการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลงิม อำเภอปง จังหวัดพะเยา โดยมีกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย โดยมีจำนวน 380 คน ใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีสถิติร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การวิเคราะห์ตัวแปรกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม โดยใช้การทดสอบ T-Test และระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่า 2 กลุ่ม F-test ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way-Analysis of Variance) และการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแบบ Scheffe-Method ผลการวิจัยพบว่าการจัดการขยะโดยรวมอยู่ในระดับมากและพฤติกรรมในการจัดการขยะโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางและจากการทดสอบสมมติฐานพบว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีการรับรู้ในการจัดการขยะแตกต่างกัน ประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีการรับรู้ในการจัดการขยะแตกต่างกัน ประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีพฤติกรรมในการจัดการขยะแตกต่างกัน และควรมีการประชาสัมพันธ์เพิ่มเติมในเรื่องของการแยกเศษอาหารทิ้งโดยไม่รวมกับขยะประเภทอื่นควรเพิ่มเติมในด้านของกิจกรรมในการจัดการขยะการฝึกอบรมในการจัดการขยะการประชุมเกี่ยวกับการลดขยะแยกขยะและการจัดการขยะรีไซเคิลของอบต.ที่ระดับนัยสำคัญ .05 โดยต้องจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการขยะที่ถูกต้องเพื่อให้ประชาชนได้เข้าใจได้ง่ายขึ้นและเป็นการปลูกฝังพฤติกรรมแก่ประชาชน และเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการขยะเช่นมีกล่องรับความคิดเห็นตามสถานที่ต่างๆเพื่อเพิ่มแนวทางในการแก้ไขปัญหาการจัดการขยะต่อไป

คำสำคัญ (Keywords): การจัดการ; ขยะมูลฝอย

Abstract

The study of people's solid waste management of Ngim Subdistrict Administrative Organization, Pong District, Phayao Province; the sample group consisted of 380 people which using questionnaire for collecting data. The statistics analyze

Received: 2023-03-13 Revised: 2023-05-12 Accepted: 2023-05-20

¹ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม Pibulsongkram Rajabhat University. Corresponding Author e-mail: sompong.uma@hotmail.com

included percentage, Arithmetic Mean, Standard Deviation, t-test, F-test, One Way ANOVA (Analysis of Variance) and using Scheffe's Method. The finding indicated high and behavior in solid waste management in moderate. The hypothesis testing found difference people with educational level and career understood solid waste management difference. Additional publicity should be the subject of separate food waste discarded without waste products and it should be more activities in the field of waste management training in waste management conference on waste reduction, waste management and recycling of waste the SAO at statistically significance level of .05. The activities must be related to the handling of garbage properly so that people can more easily understand the behaviors and instill public and allow people to participate in commenting on waste management as a set-top box on location-based respondents have added to the problems of waste management in the future.

Keywords: Management; Solid Waste

บทนำ (Introduction)

การปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีสาระสำคัญ คือ รัฐต้องให้อิสระแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำบริการสาธารณะ มีอำนาจหน้าที่ในการจัดเก็บภาษีและรายได้อื่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดูแลและจัดทำบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น มีอิสระในการกำหนดนโยบายการบริหาร การจัดบริการสาธารณะการบริหารงานบุคคล การเงินและการคลัง และมีอำนาจหน้าที่ของตนเองโดยเฉพาะ ซึ่งทำให้มีความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบายการบริหารงานเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพตามที่กำหนดไว้ใน มาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 และอำนาจหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่5) พ.ศ. 2546 ซึ่งประกอบด้วยสามมาตรา คือ มาตรา 66 มาตรา 67และ มาตรา 68 โดยที่ มาตรา 67 เป็นหน้าที่ที่องค์การบริหารส่วนตำบลต้องทำ ส่วนมาตรา 68เป็นหน้าที่ที่ไม่ได้บังคับตายตัวให้ต้องทำ แต่หากทำได้ก็เป็นประโยชน์ต่อชุมชนมากยิ่งขึ้นอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ดังที่กล่าวมาข้างต้นมีอยู่หลายด้านเมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นว่า แต่ละด้านนั้นเกี่ยวข้องกับการใช้อำนาจ และการปฏิบัติหน้าที่ที่มีผลกระทบต่อวิถีชีวิตความเป็นอยู่และประโยชน์สุขของประชาชนในชุมชนนั้นๆ ทั้งสิ้นดังนั้นการสำรวจวิจัยพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในชุมชน เป็นอีกเรื่องที่มีความสำคัญต่อการ ดำรงชีวิตประจำวัน ทั้งจะส่งผลต่อสภาพแวดล้อม และผลสรุปจากการศึกษาดังกล่าวจะเป็นข้อมูล ที่ชี้ให้คณะผู้บริหาร และผู้ที่เกี่ยวข้องได้นำไปใช้เป็นแนวทางการแก้ไขปรับปรุงทั้งด้านนโยบาย วิธีการดำเนินงาน และการให้บริหารจัดการ เพื่อที่จะสามารถตอบสนองความต้องการและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน อันจะนำมาซึ่งความสุขความเจริญแก่ท้องถิ่นนั้นยิ่ง ๆ ขึ้นไปการบริหารงานเรื่องขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลให้แก่องค์กรส่วนท้องถิ่นในการควบคุมดูแลและจัดการแต่จากนโยบายการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นเป็นเรื่องที่ยังมีปัญหามากมายด้านการบริหารจัดการเช่นด้านการบริหารด้านบุคลากรด้านงบประมาณด้าน

กฎหมายที่เกี่ยวข้องซึ่งไม่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมที่ชัดเจนได้แผนการจัดการที่มีประสิทธิภาพรวมถึงความพร้อมของท้องถิ่นในการบริหารจัดการปัญหาที่เกิดขึ้นในด้านของชุมชนยังไม่เห็นความสำคัญของปัญหาและผลกระทบขาดซึ่งความรู้ความตระหนักของชุมชนส่งผลให้เกิดปัญหาสำคัญคือปัญหาขยะมูลฝอยซึ่งเป็นปัญหาหนึ่งที่สำคัญของชุมชนโดยทั่วไปโดยเฉพาะปัญหาด้านการจัดการขยะมูลฝอยซึ่งมีปริมาณเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆปัจจุบันคนไทยกว่า 60 ล้านคนสามารถสร้างขยะได้มากถึง 14 ล้านตันต่อปีแต่ความสามารถในการจัดเก็บขยะกลับมีไม่ถึงร้อยละ 70 ของขยะที่เกิดขึ้นจึงทำให้เกิดปริมาณขยะมูลฝอยตกค้างตามสถานที่ต่างๆหรือมีการนำไปกำจัดโดยวิธีกองบนพื้น ซึ่งไม่ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาลก่อให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมได้แก่อากาศเสียเกิดจากการเผาขยะมูลฝอยกลางแจ้งทำให้เกิดควันและสารมลพิษทางอากาศน้ำเสียเกิดจากการทิ้งขยะลงในแม่น้ำลำคลอง ทำให้เกิดมลพิษทางน้ำ และน้ำเสียที่เกิดจากการกองขยะมูลฝอยที่ตกค้างบนพื้น เมื่อฝนตกจะเกิดน้ำเสียซึ่งไหลลงสู่แม่น้ำ ทำให้เกิดมลภาวะหรือมลพิษทางน้ำแหล่งพาหนะนำโรคจากขยะมูลฝอยตกค้างบนพื้นจะเป็นแหล่งเพาะพันธุ์หนูและแมลงวันซึ่งเป็นพาหนะนำโรคติดต่อทำให้มีผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนเหตุรำคาญและความไม่น่าดูจากการเก็บขยะมูลฝอยไม่หมดทำให้เกิดกลิ่นเหม็น รบกวนเป็นต้น การถ่ายโอนภารกิจและอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งถูกกำหนดเป็นกฎหมายใช้บังคับซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษาเล่มที่ 119 ตอนพิเศษ 23 วันที่ 13 มีนาคม 2545 มีผลให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยเฉพาะองค์การบริหารส่วนตำบลได้เข้ามามีบทบาทและอำนาจหน้าที่ในการดำเนินงานด้านการจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลรวมทั้งการจัดการปัญหาขยะมูลฝอยเช่นการบำรุงรักษาทางบกทางน้ำ และทางระบายน้ำ การปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัดและการจัดการที่อยู่อาศัยการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมืองการกำจัดขยะมูลฝอยสิ่งปฏิกูลและน้ำเสียการรักษาความปลอดภัยความเป็นระเบียบเรียบร้อยและการอนามัยโรงมหรสพ สาธารณะอื่น ๆ เป็นต้นแม้การกำหนดอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบตามพระราชบัญญัติที่ได้กล่าวมาแล้วในช่วงต้นนั้นแต่การดำเนินการตามภารกิจจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลขององค์การบริหารส่วนตำบลแต่ละแห่งตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาไม่ได้ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควรเพราะยังติดกับปัญหาในการดำเนินงานหลายด้านเช่นปัญหาที่เกิดจากความเจริญทางสังคมขยายตัวเข้ามามีการใช้วัสดุที่ผลิตจากสารสังเคราะห์ขึ้น เพื่อตอบสนองความสะดวกสบายซึ่งเศษวัสดุเหล่านั้น เมื่อใช้เสร็จก็กลายเป็นของเหลือใช้จะถูกทิ้งในรูปขยะมูลฝอยที่นับวันจะเพิ่มปริมาณขึ้นเรื่อยๆ ปัญหาจากการจัดการขยะมูลฝอยที่ไม่ถูกวิธีก่อให้เกิดมลพิษสภาพแวดล้อมเสื่อมโทรมและเป็นแหล่งเพาะพันธุ์เชื้อโรคปัญหาขาดการมีส่วนร่วมของประชาชนปัญหาขาดการจัดการอย่างเป็นระบบและรูปธรรมได้จากการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลทางด้านสาธารณสุข ซึ่งไม่เน้นด้านการจัดการขยะมูลฝอย แต่เน้นด้านการบริการทางด้านสุขภาพและสวัสดิการของประชาชนการจัดขยะให้ได้ผลดีและเกิดประโยชน์สูงสุดนั้นขึ้นอยู่กับองค์ประกอบต่างๆมากมายโดยเฉพาะอย่างยิ่งการคัดแยกวัสดุจากขยะมูลฝอยก่อนที่จะนำไปกำจัดในขั้นสุดท้ายซึ่งเป็นขั้นตอนที่สำคัญในการจัดการกับขยะเป็นการลดค่าใช้จ่ายในการกำจัดด้วยทั้งยังเป็นการสร้างรายได้ที่เกิดจากการนำวัสดุที่แยกออกมานั้นไปจำหน่ายได้ด้วยซึ่งวิธีการคัดแยกขยะที่มีประสิทธิภาพที่สุดคือการคัดแยกจากแหล่งกำเนิดของขยะนั่นเองเพราะทำได้ง่ายค่าใช้จ่ายน้อยเพียงให้แต่ละบ้านจัดภาชนะรองรับขยะแยกกันไว้แต่ละส่วนซึ่งนอกจากจะเป็นการกำจัดขยะโดยตรงแล้วยังเป็นการฝึกหรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมกาทิ้งขยะของประชาชนให้เป็นที่ เป็นทางอีกด้วยในด้านการกำจัดขยะนั้นในท้องถิ่น

องค์การบริหารส่วนตำบลจิม อำเภอปง จังหวัดพะเยา โดยอาชีพ ส่วนใหญ่ประชากรในตำบลพัฒนา ประกอบอาชีพเกษตรกรรม และเลี้ยงสัตว์พืชที่ปลูกได้แก่อ้อย , ทำนาปลูกผักรับจ้างและค้าขาย เป็นต้นโดยมีสาเหตุมาจากความเจริญด้านเศรษฐกิจและสังคมอย่างต่อเนื่องการมีผลผลิตทางเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในชีวิตประจำวันทำให้เกิดค่านิยมในการบริโภคสินค้าที่สูงขึ้นส่งผลให้ปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น ในขณะที่ประสิทธิภาพในการจัดการขยะมูลฝอยเหล่านี้ไม่ได้เพิ่มขึ้นสัมพันธ์กับปัญหาขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นด้วยกล่าวคือวิธีการและสถานที่ในการกำจัดขยะมูลฝอยส่วนใหญ่ยังไม่ถูกหลักสุขาภิบาล ประสิทธิภาพของหน่วยงาน ที่รับผิดชอบในการเก็บขนขยะมูลฝอยยังอยู่ในเกณฑ์ต่ำประกอบกับความตระหนักและจิตสำนึกในการทิ้งขยะมูลฝอยของประชาชนไม่เป็นที่น่าพอใจประชาชนส่วนใหญ่ไม่เห็นความสำคัญ ของการเกิดปัญหาคิดว่าเป็นหน้าที่ของราชการเพียงฝ่ายเดียวในการจัดการขยะมูลฝอยทั้งหมดการขาดความร่วมมือจากประชาชนหรือหน่วยงานต่างๆของท้องถิ่นในการพัฒนาพื้นที่สิ่งแวดล้อมทำให้หน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดการขยะมูลฝอยต้องตามแก้ไขปัญหาอยู่ตลอดเวลาและไม่จบสิ้น ดังนั้นจากปัญหาขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นจึงมีความจำเป็นต้องศึกษาเรื่อง “การจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลจิม อำเภอปง จังหวัดพะเยา” โดยมุ่งเน้นที่จะศึกษาในส่วนพฤติกรรมของประชาชนดังนั้นการพัฒนาและการให้ประชาชนมีพฤติกรรมในการจัดการขยะมูลฝอยที่ดีเป็นแนวทางหนึ่งที่จะลดปริมาณขยะและแบ่งเบาภารกิจขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลจิม อำเภอปง จังหวัดพะเยา
2. เพื่อศึกษาการรับรู้ในการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลจิม อำเภอปง จังหวัดพะเยา
3. เพื่อเปรียบเทียบการรับรู้และพฤติกรรมในการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลจิม อำเภอปง จังหวัดพะเยา
4. เพื่อศึกษาข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลจิม อำเภอปง จังหวัดพะเยา พร้อมทั้งนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ โดยนำไปใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงพัฒนาที่ดียิ่งขึ้นต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การวิจัยเรื่อง “การจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลจิม อำเภอปง จังหวัดพะเยา” เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถาม ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ข้อมูลเอกสารทางวิชาการ บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งวิธีดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลจิม อำเภอปง จังหวัดพะเยา โดยมีมีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 5,610 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลจิม อำเภอบึง จังหวัดพะเยา โดยมีจำนวน 380คน การหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการคำนวณจากสูตรของ ยามาเน่ (Taro Yamane) (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2550, หน้า 47 ; อ้างอิงมาจาก Yamane. 1973, 251) โดยกำหนดค่าความเชื่อมั่นร้อยละ 95 หรือยอมให้มีความคลาดเคลื่อนได้ร้อยละ 5 และจะทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้อาศัยข้อมูลจาก 2 แหล่ง ได้แก่

1. ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้สร้างขึ้นโดยพิจารณาจากกรอบทฤษฎี แนวคิด และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม ดังต่อไปนี้

1.1 ศึกษาค้นคว้าจากตำรา เอกสารหนังสือและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองโดน อำเภอดุสิต จังหวัดชัยภูมิ

1.2 ศึกษาวัตถุประสงค์ สมมติฐานและกรอบแนวคิดในการศึกษา

1.3 นิยามตัวแปร เพื่อสร้างแบบสอบถาม

1.4 สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมตัวแปรที่กำหนดไว้ในการศึกษา

1.5 นำแบบสอบถามปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาดูตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องและให้ความเห็นชอบ

1.6 นำแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษามาแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องให้มีความสมบูรณ์และถูกต้อง

1.7 นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ผ่านการตรวจสอบแล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ได้กำหนดไว้

2. ข้อมูลจากเอกสาร ได้แก่ ผลงานทางวิชาการ เอกสารงานวิจัย หนังสือราชการระเบียบกฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลจิม อำเภอบึง จังหวัดพะเยา

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยและขอบเขตการวิจัย ลักษณะคำถามเป็นแบบให้เลือกตอบตามวิธีของลิเคิร์ทโดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามปลายปิด เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วยเพศอายุระดับการศึกษาและอาชีพ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลจิม อำเภอบึง จังหวัดพะเยา โดยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า Likert Scale แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุดการกำหนดคะแนนและแปลความหมายค่าเฉลี่ยโดยใช้เกณฑ์ ดังนี้

5	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด
4	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
3	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
2	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย
1	หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด

สำหรับเกณฑ์การแปลค่าเฉลี่ยได้กำหนดน้ำหนักคะแนนในการแบ่งช่วงชั้น 5 ระดับเท่ากัน โดยมีเกณฑ์วิธีการแปรผลแบบสอบถามส่วนนี้ได้ใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ตามเกณฑ์คะแนนดังนี้ (สุตาสุวรรณภิรมย์ และวิชิตอุ๋น, 2548)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1 นำหนังสือขอความร่วมมือในการจัดเก็บข้อมูลการทำวิจัยจากสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัยของมหาวิทยาลัย เพื่อขอความร่วมมือถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลท่าเกษม อำเภอเมือง จังหวัดสระแก้ว

2 ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

3 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเองจากประชาชนกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งใช้วิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่าง เป็นแบบแบ่งชั้นตามชุมชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเกษม โดยใช้สูตรของ Taro Yamane ในการคำนวณจากประชาชนจำนวน 8,134 คนจะได้ประชาชนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 736 คน จากนั้นจึงทำการแจกแบบสอบถามให้กับประชาชนกลุ่มตัวอย่างเพื่อตอบแบบสอบถาม

4 ตรวจสอบความถูกต้อง และความสมบูรณ์ของแบบสอบถามเพื่อนำไปวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลได้จากการตอบแบบสอบถาม มาประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าสถิติความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แบบทดสอบค่า (T-test) และ (F-test) และสถิติการถดถอยพหุ เพื่อนำไปใช้วิเคราะห์กับแบบสอบถาม

ผลการวิจัย (Research Results)

การศึกษาเรื่อง “การจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลจิม อำเภอปง จังหวัดพะเยา” ผลการวิจัยพบว่า

1. ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมีอายุระหว่าง 21 - 30 ปี รองลงมาได้แก่อายุ 31 - 40 ปี มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุดรองลงมาได้แก่ปวส./อนุปริญญาและมีอาชีพทำนามากที่สุดรองลงมาเป็นนักเรียน/นักศึกษา

2. การรับรู้ในการจัดการขยะการรับรู้ในการจัดการขยะส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากไม่ว่าจะเป็นการลดขยะมูลฝอย, การแยกมูลฝอยและการจัดการขยะรีไซเคิลมีเพียงกิจกรรมในการจัดการขยะเท่านั้นที่อยู่ในระดับปานกลาง

- กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ในการลดขยะมูลฝอยทั้งการใช้ผ้าเช็ดหน้าแทนกระดาษทิชชู, การใช้ถุงผ้าหรือตะกร้าในการไปซื้อของทดแทนการใช้ถุงพลาสติก, การใช้ภาชนะอื่นที่สามารถใช้ทดแทนการใช้โฟมหรือพลาสติก, การใช้กระดาษทั้ง 2 ด้านการซื้อสินค้าที่เป็นแบบเติม(รีฟิล)อยู่ในเกณฑ์รับรู้มากทั้งหมด

- การแยกขยะมูลฝอยพบว่า การแยกขยะยังใช้ได้ขยะเศษอาหารขยะพิษอยู่ในเกณฑ์รับรู้มาก ส่วนในเรื่องของการแยกขยะเป็น 3 ประเภทและการแยกเศษอาหารทิ้งโดยไม่รวมกับขยะประเภทอื่นอยู่ในเกณฑ์การรับรู้ระดับปานกลาง ส่วนการแยกกระดาษขวดพลาสติกไว้เพื่อนำกลับมาใช้ใหม่อีกครั้งและการแยกขยะมีพิษเช่น ถ่านไฟฉายหลอดไฟแบตเตอรี่อยู่ในเกณฑ์การรับรู้มาก

- การจัดการขยะรีไซเคิลการติดต่อร้านรับซื้อของเก่าเพื่อขายขยะรีไซเคิล, การนำพลาสติกที่ใช้แล้วนำกลับมาใช้อีก, การนำกระดาษที่เหลือใช้มาทำกระดาษโน้ต, การนำของเอกสารเก่ามาใช้ใหม่อีกอยู่ในเกณฑ์การรับรู้มากและการซื้อสินค้าจากวัสดุที่นำกลับมาใช้ใหม่อีกอยู่ในเกณฑ์การรับรู้ระดับปานกลาง
- กิจกรรมในการจัดการขยะทั้งการรณรงค์ในการแยกขยะลดปริมาณขยะและการจัดการขยะรีไซเคิล, การให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะแก่บุคคลอื่น, การฝึกอบรมในการจัดการขยะและการประชุมเกี่ยวกับการลดขยะแยกขยะและการจัดการขยะรีไซเคิลของอบต. อยู่ในเกณฑ์การรับรู้ระดับปานกลางทั้งหมด
- พฤติกรรมในการจัดการขยะอยู่ในระดับปานกลางทั้งหมดไม่ว่าจะเป็นการลดขยะมูลฝอย, การแยกขยะมูลฝอย, การจัดการขยะรีไซเคิลและกิจกรรมในการจัดการขยะ
- กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมในการลดขยะมูลฝอยทั้งการใช้ผ้าเช็ดหน้าแทนกระดาษทิชชู, การใช้ถุงผ้าหรือตะกร้าในการไปซื้อของทดแทนการใช้ถุงพลาสติก, การใช้ภาชนะอื่นที่สามารถใช้ทดแทนการใช้โฟมหรือพลาสติกการใช้กระดาษทั้ง 2 ด้านการซื้อสินค้าที่เป็นแบบเดิม (รีฟิล) อยู่ในเกณฑ์พฤติกรรมปานกลางทั้งหมด
- การแยกขยะมูลฝอยพบว่า การแยกขยะขยะยังใช้ได้ขยะเศษอาหารขยะพิษในชุมชนมีการแยกขยะเป็น 3 ประเภทและการแยกเศษอาหารทิ้งโดยไม่รวมกับขยะประเภทอื่น, การแยกกระดาษขวดพลาสติกไว้เพื่อนำกลับมาใช้ใหม่อีกครั้งและการแยกขยะมีพิษเช่นถ่านไฟฉายหลอดไฟแบตเตอรี่อยู่ในเกณฑ์พฤติกรรมระดับปานกลาง
- การจัดการขยะรีไซเคิลได้แก่การติดต่อร้านรับซื้อของเก่าเพื่อขายขยะรีไซเคิล, การนำพลาสติกที่ใช้แล้วนำกลับมาใช้อีก, การนำกระดาษที่เหลือใช้มาทำกระดาษโน้ต, การนำของเอกสารเก่ามาใช้ใหม่อีกและการซื้อสินค้าจากวัสดุที่นำกลับมาใช้ใหม่อีกอยู่ในเกณฑ์พฤติกรรมระดับปานกลาง
- กิจกรรมในการจัดการขยะทั้งการรณรงค์ในการแยกขยะลดปริมาณขยะและการจัดการขยะรีไซเคิล, การให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะแก่บุคคลอื่น, การฝึกอบรมในการจัดการขยะและการประชุมเกี่ยวกับการลดขยะแยกขยะและการจัดการขยะรีไซเคิลของอบต. อยู่ในเกณฑ์พฤติกรรมระดับปานกลางทั้งหมด

3. การทดสอบสมมติฐาน

ในการทดสอบสมมติฐานมี 8 สมมติฐานพบว่า

สมมติฐานที่ 1 ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีการรับรู้ในการจัดการขยะแตกต่างกันจากผลการวิจัยพบว่าปฏิเสธสมมติฐานประชาชนที่มีเพศต่างกันมีการรับรู้ในการจัดการขยะไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีการรับรู้ในการจัดการขยะแตกต่างกันจากผลการวิจัยพบว่าปฏิเสธสมมติฐานประชาชนที่มีอายุต่างกันมีการรับรู้ในการจัดการขยะไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 3 ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีการรับรู้ในการจัดการขยะแตกต่างกันจากผลการวิจัยพบว่ายอมรับสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 4 ประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีการรับรู้ในการจัดการขยะแตกต่างกันจากผลการวิจัยพบว่ายอมรับสมมติฐานประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีการรับรู้ในการจัดการขยะแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 5 ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีการพฤติกรรมในการจัดการขยะแตกต่างกันจากผลการวิจัยพบว่าปฏิเสธสมมติฐานประชาชนที่มีเพศต่างกันมีพฤติกรรมในการจัดการขยะไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 6 ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีการพฤติกรรมในการจัดการขยะแตกต่างกันจากผลการวิจัยพบว่าปฏิเสธสมมติฐานประชาชนที่มีอายุต่างกันมีพฤติกรรมในการจัดการขยะไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 7 ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีการพฤติกรรมในการจัดการขยะแตกต่างกันจากผลการวิจัยพบว่าปฏิเสธสมมติฐานประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีพฤติกรรมในการจัดการขยะไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 8 ประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีการพฤติกรรมในการจัดการขยะแตกต่างกันจากผลการวิจัยพบว่ายอมรับสมมติฐานประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีพฤติกรรมในการจัดการขยะแตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussions)

การวิจัยเรื่อง “การจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลลิม อำเภอป่ง จังหวัดพะเยา” โดยผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. การรับรู้ในการจัดการขยะการรับรู้ในการจัดการขยะส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากไม่ว่าจะเป็นการลดขยะมูลฝอย, การแยกมูลฝอยและการจัดการขยะรีไซเคิลมีเพียงกิจกรรมในการจัดการขยะเท่านั้นที่อยู่ในระดับปานกลางโดยสอดคล้องกับงานวิจัยของชลธิชา ตั้งอ้น (2534) ได้วิจัยเรื่อง “ความรู้ความเชื่อและการปฏิบัติของแม่บ้านในการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลศึกษากรณีครัวเรือนริมคลองแสนแสบ กรุงเทพมหานคร” พบว่า 1) แม่บ้านมีความรู้ในการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลขยะในครัวเรือนอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ตามตัวแปรระดับการศึกษารายได้เฉลี่ยต่อเดือนอาชีพและความถี่ในการรับข่าวสารแต่ไม่แตกต่างกันตามตัวแปรอายุศาสนาภูมิภาคจำนวนสมาชิกระยะเวลาในการอาศัยและแหล่งข่าวสาร 2) แม่บ้านมีความเชื่อในการกำจัดขยะมูลฝอยและ สิ่งปฏิกูลขยะในครัวเรือนอยู่ในระดับสูงซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ตามตัวแปรการศึกษาอาชีพ จำนวนสมาชิกรายได้เฉลี่ยต่อเดือนภูมิภาคและความถี่ในการรับข่าวสารแต่ไม่แตกต่างกันตามตัวแปรอายุศาสนาแหล่งข่าวสารและระยะเวลาที่อาศัย 3) แม่บ้าน มีการปฏิบัติในการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลภายในครัวเรือนอยู่ในระดับปานกลางซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ตามตัวแปรศาสนา ระดับการศึกษาอาชีพภูมิภาคสมาชิกภายในครัวเรือนรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระยะเวลาที่อาศัยความถี่ในการรับข่าวสารและแหล่งข่าวสารแต่ไม่แตกต่างกันตามตัวแปรอายุ

- การแยกขยะมูลฝอยพบว่าการแยกขยะยังใช้ได้ขยะเศษอาหารขยะพิษอยู่ในเกณฑ์รับรู้มาก ส่วนในเรื่องของในชุมชนมีการแยกขยะเป็น 3 ประเภทและการแยกเศษอาหารทิ้ง โดยไม่รวมกับขยะประเภทอื่นอยู่ในเกณฑ์การรับรู้ระดับปานกลางส่วนการแยกกระดาษขวดพลาสติกไว้ เพื่อนำกลับมาใช้ใหม่อีกครั้งและการแยกขยะมีพิษเช่น ถ่านไฟฉายหลอดไฟแบตเตอรี่อยู่ในเกณฑ์การรับรู้มาก สอดคล้องกับงานวิจัยของจินตนา ศรีบุญกุล (2535) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องพฤติกรรมกาทิ้งขยะของประชาชนในพื้นที่ชั้นในของกรุงเทพมหานครผลการศึกษาพบว่าปริมาณขยะในครัวเรือนที่มีมากเป็นอันดับหนึ่งเกิดจากกิจกรรมการปรุงอาหารและรับประทานอาหารมีขยะชนิดเศษอาหารเศษผักเปลือกผลไม้มากที่สุดวิธีการทิ้งขยะโดยใส่ถุงรวมกับขยะประเภทอื่นๆก่อนนำไปใส่ถังขยะหรือนำไปทิ้งซึ่งเป็นการทิ้งขยะแบบไม่แยกประเภทกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้เรื่องระเบียบวินัยของสังคมทางด้านการทิ้งขยะแต่มีพฤติกรรมกาทิ้งขยะไม่เป็นระเบียบไม่เหมาะสมขาดระเบียบวินัยจากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรสังคมเศรษฐกิจและความรู้ระเบียบวินัยของสังคมทางด้านการทิ้งขยะพบว่าเพศและอายุมีความสัมพันธ์กับ

พฤติกรรมกาถึงขยะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยเพศหญิงและกลุ่มอายุ 15-29 ปีมีพฤติกรรมกาถึงขยะแยกประเภทมากกว่าเพศชายและกลุ่มอื่นๆตามลำดับทั้งนี้ปัญหาในการถึงขยะคือมีคนมาค้ยเข้ถึงขยะเพื่อหาของมีค่าส่วนใหญ่เห็นด้วยและปฏิบัติตามได้ในการถึงขยะแยกประเภท

- การจัดการขยะรีไซเคิลการติดต่อร้านรับซื้อของเก่าเพื่อขายขยะรีไซเคิล, การนำพลาสติกที่ใช้แล้วนำกลับมาใช้อีก, การนำกระดาษที่เหลือใช้มาทำกระดาษโน้ต, การนำซองเอกสารเก่า มาใช้ใหม่อีกอยู่ในเกณฑ์การรับรู้มากและการซื้อสินค้าจากวัสดุที่นำกลับมาใช้ใหม่อีกอยู่ในเกณฑ์การรับรู้ระดับปานกลางโดยสอดคล้องกับงานวิจัยของเทวัญ พัฒนาพงศ์ศักดิ์ (2540) ศึกษาการแยกมูลฝอยและการจัดการมูลฝอยที่แยกแล้วในแหล่งกำเนิดต่าง ๆ ของเขตเทศบาลนครเชียงใหม่พบว่าประชาชนยังไม่ให้ความร่วมมือในการแยกมูลฝอยทั้งนี้เพราะมูลฝอยในถังรองรับแบบแยกประเภทมูลฝอยเปียกและมูลฝอยแห้งไม่มีความแตกต่างกันและจากการประเมินความเป็นไปได้ในการแยกมูลฝอยและรูปแบบการแยกมูลฝอยที่เหมาะสมพบว่าโรงเรียนควรมีการแยกมูลฝอยออกเป็น 3 ประเภทคือกระดาษแก้วพลาสติกโลหะและมูลฝอยทั่วไปส่วนตลาดและชุมชนควรแยกมูลฝอยออกเป็น 2 ประเภทคือมูลฝอยเปียกและมูลฝอยแห้ง

- กิจกรรมในการจัดการขยะทั้งการรณรงค์ในการแยกขยะลดปริมาณขยะและการจัดการขยะรีไซเคิล, การให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะแก่บุคคลอื่น, การฝึกอบรมในการจัดการขยะและการประชุมเกี่ยวกับการลดขยะแยกขยะและการจัดการขยะรีไซเคิลของ อบต. อยู่ในเกณฑ์การรับรู้ระดับปานกลางทั้งหมด โดยสอดคล้องกับงานวิจัยของพัตสร พรหมทอง (2540) ศึกษาศักยภาพของการคัดแยกมูลฝอยเพื่อนำกลับมาใช้ประโยชน์พบว่าองค์ประกอบของมูลฝอยในเขตเทศบาลนครราชสีมาประกอบด้วยสารอินทรีย์ร้อยละ 44 พลาสติกร้อยละ 21 กระดาษร้อยละ 20 แก้วร้อยละ 6 โลหะร้อยละ 2.6 และยังมีวัสดุที่สามารถคัดแยกและนำกลับมาใช้ประโยชน์ได้อีกร้อยละ 27.3 ประกอบด้วยกระดาษแก้วโลหะอลูมิเนียมและพลาสติกโดยมีปริมาณมูลฝอยทั้งสิ้นวันละ 248 ตันเทศบาลก้จัดได้วันละ 150 ตันและมีการคัดแยกมูลฝอยเอง นำกลับมาใช้ประโยชน์วันละ 36 ตันคิดเป็นร้อยละ 14.4 ของปริมาณมูลฝอยที่เกิดขึ้นทั้งหมดส่วนการศึกษาระบบคัดแยกที่สถานที่กำจัดเลือกวิธีการแยกวัสดุแบบง่ายปริมาณวัสดุที่คัดแยกเพื่อนำกลับไปใช้ประโยชน์ได้รวม 294, 950 ตันคิดเป็นการประหยัดพลังงานเท่ากับน้ำมันดิบ 596,900 บาเรลและงานวิจัยของอัครี เอกโทขุน (2540) ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมกาถึงมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองเพชรบุรีพบว่าประชาชนที่มีอายุและเพศแตกต่างกันมีพฤติกรรมกาถึงมูลฝอยที่ไม่แตกต่างกันนอกจากนี้ระดับการศึกษาและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอันตรายจากมูลฝอยที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อพฤติกรรมกาถึงมูลฝอยส่วนเรื่องอาชีพและความรู้เรื่องกฎระเบียบทางสังคมมีผลต่อพฤติกรรมกาถึงมูลฝอย

- กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมในการลดขยะมูลฝอยทั้งการใช้ผ้าเช็ดหน้าแทนกระดาษทิชชู, การใช้ถุงผ้าหรือตะกร้าในการไปซื้อของทดแทนการใช้ถุงพลาสติก, การใช้ภาชนะอื่นที่สามารถใช้ทดแทนการใช้โฟมหรือพลาสติกการใช้กระดาษทั้ง 2 ด้านการซื้อสินค้าที่เป็นแบบเติม (รีฟิล) อยู่ในเกณฑ์พฤติกรรมปานกลางทั้งหมดโดยสอดคล้องกับงานวิจัยของสมศักดิ์จันทวัฒนาและคณะ (2541) ได้ศึกษาการจัดการการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการถึงขยะของครัวเรือน “กรณีศึกษาหมู่บ้านอากเนย์นิเวศน์” ในเขตบางซื่อกรุงเทพมหานครผลการศึกษาพบว่าประชากรในหมู่บ้านอากเนย์นิเวศน์มีความรู้ความเข้าใจในประเภทและการแยกขยะมูลฝอยมากขึ้นอีกทั้งจากการประเมินและการวัดปริมาณขยะที่เกิดขึ้นจริงที่กรุงเทพมหานครจัดเก็บจากหมู่บ้านอากเนย์นิเวศน์มีน้ำหนักลดลงเฉลี่ยร้อยละ ๑๕-๒๐แสดงว่าพฤติกรรม

การทิ้งขยะของประชาชนเริ่มมีการเปลี่ยนแปลงหลังจากมีการติดตามอย่างต่อเนื่อง ประชากรในหมู่บ้านอาคเนย์นิเวศน์ให้ความสนใจและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีจะเห็นได้ว่าการจัดการเป็นสิ่งสำคัญและมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมกรรมการแยกขยะของครัวเรือนอย่างชัดเจน และงานวิจัยของนิรมล เทียนชัย (2542) ได้ศึกษาการทิ้งการเก็บรวบรวมการกำจัดมูลฝอยของครัวเรือนและการจัดการมูลฝอยของสุขาภิบาลตำบลคลองใหญ่จังหวัดตราดผลการศึกษาพบว่า การเกิดขยะมูลฝอยในครัวเรือนส่วนใหญ่เกิดจากการประกอบอาหารร้อยละ 83.40 และมูลฝอยพวกพลาสติกร้อยละ 6.50 พฤติกรรมการทิ้งขยะมูลฝอยไม่มีการแยกทิ้งลงในถังร้อยละ 38.50 ถังมูลฝอยที่ใช้ไม่มีฝาปิดมีขนาด 20.50 ลิตรการกำจัดขยะมูลฝอยโดยการนำไปทิ้งในถังขยะมูลฝอยสาธารณะของสุขาภิบาลตำบลคลองใหญ่ร้อยละ 54.30 ถังขยะมูลฝอยสาธารณะมีไม่เพียงพอและการกำจัดมูลฝอย ไม่ถูกหลักสุขาภิบาลพฤติกรรมการทิ้งการเก็บรวบรวมและการกำจัดมูลฝอยมีความสัมพันธ์กันและความรู้เกี่ยวกับการจัดการมูลฝอยมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการทิ้งการเก็บรวบรวมและการกำจัดมูลฝอยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

- การแยกขยะมูลฝอยพบว่ากรรมการแยกขยะยังใช้ได้ขยะเศษอาหารขยะพิษในชุมชน มีการแยกขยะเป็น 3 ประเภทและการแยกเศษอาหารทิ้งโดยไม่รวมกับขยะประเภทอื่น, การแยกกระดาษขวดพลาสติกไว้เพื่อนำกลับมาใช้ใหม่อีกครั้งและการแยกขยะมีพิษเช่นถ่านไฟฉายหลอดไฟแบตเตอรี่อยู่ในเกณฑ์พฤติกรรมระดับปานกลางตรงกับงานวิจัยของพชรวรรณ ศรีวาลย์ (2542) ได้ศึกษาเรื่องพฤติกรรมการกำจัดขยะของประชาชนในชนบทจังหวัดนครนายกมีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาถึงพฤติกรรมการกำจัดขยะของประชาชนในเขตชนบทจังหวัดนครนายกโดยมุ่งศึกษาพฤติกรรมในลักษณะทั่วไปของครัวเรือนในการกำจัดขยะและความรับผิดชอบในการกำจัดขยะของครัวเรือนของประชาชนจังหวัดนครนายกและเปรียบเทียบพฤติกรรมและความรับผิดชอบในการกำจัดขยะของประชาชนในชนบทจังหวัดนครนายกพบว่าพฤติกรรมการกำจัดขยะของประชาชนในชนบทจังหวัดนครนายกอยู่ในระดับที่ “ควรปรับปรุง” ความรับผิดชอบในการกำจัดขยะในครัวเรือนอยู่ในระดับ “มาก” การเปรียบเทียบพฤติกรรมในการกำจัดขยะและความรับผิดชอบในการกำจัดขยะกับตัวแปรพบว่ามีความสัมพันธ์กับเพศสถานภาพของครอบครัวระดับการศึกษารายได้เฉลี่ยรวมของทุกคนในครอบครัวอาชีพหลักของครอบครัวและได้เปรียบเทียบพฤติกรรมในการกำจัดขยะแต่ละกลุ่มพบว่าเพศหญิงมีพฤติกรรมในการกำจัดขยะดีกว่าเพศชายแม่บ้านและสมาชิกในครัวเรือนมีพฤติกรรมในการกำจัดขยะดีกว่าหัวหน้าครอบครัวผู้ที่มีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาขึ้นไปมีพฤติกรรมและความรับผิดชอบในการกำจัดขยะดีกว่าสมาชิกที่มีการศึกษาในระดับประถมศึกษาและต่ำกว่ารายได้เฉลี่ยรวมของทุกคนในครอบครัวรายได้ต่ำมีพฤติกรรมในการกำจัดขยะดีกว่ารายได้สูงอาชีพเกษตรกรมีพฤติกรรมในการกำจัดขยะดีกว่าอาชีพค้าขายและรับจ้างความคิดเห็นในการกำจัดขยะจะอยู่ในระดับปานกลาง

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

จากการศึกษาวิจัยในเรื่องการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลจิม อำเภอบึง จังหวัดพะเยา แล้วเห็นว่าควรจะมีการศึกษาในเรื่องเหตุจูงใจในการจัดการขยะเพิ่มเติมเพื่อศึกษาแนวความคิดและสาเหตุในการจัดการขยะและอาจศึกษาเปรียบเทียบที่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นก็ได้ต่อไป

เอกสารอ้างอิง (References)

- กาบแก้ว ปัญญาไทย. (2554). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่เขตเทศบาลตำบล
เกาะคา จังหวัดลำปาง. การค้นคว้าแบบอิสระ รัฐศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการเมืองและการ
ปกครอง, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- กษมา จิตต์ไทย. (2543). แนวทางการกำหนดจุดขนถ่ายเพื่อการจัดการขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลเมือง ปาก
เกร็ด จังหวัดนนทบุรี. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการวางแผนผังภาคและ
เมือง. กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- กันตา ชิวภักดี. (2540). การศึกษาการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจในข้อมูลข่าวสารที่ผู้ลงทุนได้รับจาก
ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ขวัญชัย วงศ์นิติกร. (2542). ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของผู้ที่อยู่อาศัยในเขต
หมู่บ้านจัดสรรชานเมือง อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต,
สาขาวิชาการส่งเสริมการเกษตร. กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
ถ่ายเอกสาร.
- จตุพร บุณนาค. (2540). โครงการจัดการขยะมูลฝอยด้วยธุรกิจสีเขียวในโรงเรียน : กรณีศึกษาโรงเรียนเข
ลางค์นคร. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาสิ่งแวดล้อม. เชียงใหม่ : บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- จินตนา เปียสวน. (2538). ความรู้ ความตระหนัก และการปฏิบัติตัวของแม่บ้านเกี่ยวกับการจัดการขยะมูล
ฝอยของครัวเรือนในเขตข้าราชการกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญา วิทยาศาสตร
มหาบัณฑิต, สาขาวิชาสิ่งแวดล้อม. นครปฐม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.